

โครงการ การประชุมระดับชาติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย

เรื่อง ความเชื่อมโยงของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

(National forum of Palliative Care: The Harmony of Education to Service)

ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ณ ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ชั้น ๕ ศูนย์การแพทย์สิริกิติ์

คณะกรรมการการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๑. ชื่อโครงการ

การประชุมระดับชาติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย เรื่องความเชื่อมโยงของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ (National Forum of Palliative Care : The Harmony of Education to Service)

๒. หลักการและเหตุผล

เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย เจริญก้าวหน้าในการรักษา ส่งผลให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่างๆ มีอายุยืนยาวขึ้น ผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่เข้าสู่ระยะสุดท้ายจึงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของพยาธิสภาพของโรคในระยะสุดท้ายมักก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนมากมาย ที่ทำให้ผู้ป่วยเกิดปัญหาความทุกข์ทรมานทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ รวมถึงปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและปัญหาจริยธรรมทางการแพทย์ (Ethical Dilemma) อีกด้วย เช่น การซื้อความตายในวาระสุดท้ายของชีวิตโดยการปั๊มหัวใจ การใส่ท่อช่วยหายใจ อันเป็นการเพิ่มความทุกข์ทรมานให้แก่ผู้ป่วย / ครอบครัว และก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยเปล่าประโยชน์ ผู้ป่วยกลุ่มนี้มักจะมารับบริการที่ห้องฉุกเฉินบ่อยๆ ด้วยภาวะของโรคในระยะสุดท้าย นอกจากนี้ส่วนใหญ่มักรอคอยสูงที่จะให้แพทย์รับตัวไว้รักษาในโรงพยาบาลจนเสียชีวิต แต่ด้วยความจำกัดของเตียงผู้ป่วยใน แพทย์มักจะพิจารณารับผู้ป่วยที่สามารถรักษาให้หายได้ (cure) เป็นอันดับต้นๆ เพราะเห็นว่าเกิดประโยชน์มากกว่า

ดังนั้นผู้ป่วยระยะสุดท้ายส่วนใหญ่จึงมักไม่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาล ขณะที่ญาติและผู้ป่วยเองไม่มีความรู้เพียงพอที่จะดูแลผู้ป่วยเองที่บ้านได้ ทำให้เกิดความขัดแย้ง ความไม่พึงพอใจต่อการบริการและกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยของฉุกเฉินเพิ่มขึ้น มีผู้ป่วยหลายรายที่แพทย์ได้แนะนำให้ไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน โรงพยาบาลที่มีสิทธิตามบัตรประกันสุขภาพ / บัตรประกันสังคม โรงพยาบาลเอกชน หรือ แนะนำให้ญาติรับกลับไปดูแลจนเสียชีวิตที่บ้านซึ่งก่อให้เกิดความเครียดแก่ผู้ป่วยและญาติมากขึ้น เมื่อผู้ป่วยและญาติไม่ได้รับการบริการตามที่คาดหวังจึงเกิดความไม่พึงพอใจทำให้โรงพยาบาลมีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะถูกฟ้องร้องได้

ปัจจุบันการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเป็นที่ยึดเหนี่ยวในโรงพยาบาลส่วนใหญ่ ตลอดจนมีการขาดแคลน ทั้งบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ที่จำเป็นในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายและการส่งเสริมจากผู้บริหารเนื่องจากการมองข้ามความสำคัญในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายโดยมุ่งเน้นการดูแลรักษาโรคที่มีโอกาสหายขาดได้มากกว่า

การจัดการประชุมวิชาการเรื่องการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายนี้จะช่วยกระตุ้นกระแสการให้บริการของผู้บริหาร บุคลากรถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายตลอดจนเป็นการส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ในการดูแลผู้ป่วย ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายเพื่อสนับสนุนความรู้ในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย
- ๓.๒ เพื่อพัฒนาเครือข่ายในการให้การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย
- ๓.๓ เพื่อกระตุ้นการพัฒนาการให้บริการในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย แก่สถานพยาบาลต่างๆ และบุคลากรทางการแพทย์

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนและประเภทของผู้ให้บริการที่เข้าร่วมการประชุม ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้คือประมาณ ๒๕๐-๓๐๐ คน
๒. ผลการประเมินความพึงพอใจ ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการประชุมวิชาการครั้งนี้

เนื้อหาหลักสูตร : ประกอบด้วย Topics ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- Topic 1 : Why do we need palliative care
- Topic 2 : How to start Palliative care in your setting
- Topic 3 : A model of Palliative Care education and service in Family Medicine
- Topic 4 : APN กับ Palliative Care
- Topic 5 : Palliative Care in Chronic Medical Diseases
- Topic 6 : ER Palliative care
- Topic 7 : ICU Palliative Care
- Topic 8 : The harmony of system to spiritual In palliative care
- Topic 9 : Living will & law
- Topic 10 : Palliative Home Care
- Topic 11 : Coping with dying
- Topic 12 : ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงยาแก้ปวด กลุ่ม Opioids
- Topic 13 : นโยบายสุขภาพที่เกี่ยวกับผู้ป่วยระยะสุดท้าย
- Topic 14 : การอภิปราย เรื่อง เสียงสะท้อน ...สิ่งที่ผู้ป่วยและญาติต้องการ
(The reflection of what do end of life patients and care giver need?)

๔. วิธีการดำเนินการ

ประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปราย และการจัดนิทรรศการ

๕. อัตราค่าลงทะเบียน

ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ ท่านละ ๓,๐๐๐ บาท
หลังวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ ท่านละ ๓,๕๐๐ บาท

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๒๑ – ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๗. สถานที่

ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๘. กลุ่มเป้าหมาย จำนวนประมาณ ๒๕๐ - ๓๐๐ คน ประกอบด้วย

๘.๑ สมาชิกกลุ่มเครือข่าย Palliative care ใน ๑๘ โรงเรียนแพทย์

๘.๒ สมาชิกสำนักพัฒนาบริการของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ซึ่งมีโรงพยาบาลต่างๆ ทั้งระดับศูนย์ ระดับทั่วไป และระดับชุมชน

๘.๓ บุคลากรทีมสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๘.๔ บุคลากรทีมสุขภาพทั่วไปที่สนใจ

๕. วิทยากร

วิทยากรภายในและภายนอกคณะฯ

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถให้การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายด้วยความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีขึ้น

๑๐.๒ ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถจัดระบบให้การดูแลผู้ป่วยระยะประคับประคองแบบองค์รวมที่มีความต่อเนื่องเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

๑๐.๓ ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเตรียมความพร้อมให้ผู้ป่วยและครอบครัวในการเผชิญ ภาวะการสูญเสีย เข้าใจถึงสิ่งที่ผู้ป่วยและญาติต้องการ

๑๐.๔ ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจต่อการประสานงาน การทำงานของเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายเพิ่มขึ้น

๑๑. การประเมินผล

๑๑.๑ ประเด็นการประเมิน : ประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมต่อประเด็นต่างๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ความเหมาะสมของวิทยากร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เอกสาร อุปกรณ์และสื่อประกอบการประชุมและระยะเวลาที่จัด

๑๑.๒ วิธีการ / เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน : ให้ผู้เข้าร่วมการอบรมตอบแบบสอบถามเมื่อเสร็จสิ้นการประชุม

๑๒. การติดตามผล

๑๒.๑ หัวข้อหรือประเด็นในการติดตามผล : การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานของผู้ที่เข้าร่วมการประชุม

๑๒.๒ วิธีการ / เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล : ส่งแบบประเมินไปสอบถามผู้ที่ได้ผ่านการประชุมมาแล้ว

๑๒.๓ ระยะเวลาในการติดตามผล : ๑ ปี จำนวนครั้งในการติดตาม ๑ ครั้ง

๑๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๓.๑ ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
ประธานจัดการประชุมและผู้ประสานงาน :

ผศ.พญ.ยุวเรศมณีย์ สิริพิชญ์บัญชา โทร. ๔๘๓๘๑

ผู้ประสานงาน :

๑) น.ส.อุมารณ์ ไพศาลสุทธิเดช โทร. ๔๘๘๓๖

๒) น.ส.สากุน ปวินวัฒน์ โทร. ๔๘๘๓๓

๑๓.๒ เครือข่าย ๑๘ โรงเรียนแพทย์

ผู้ประสานงาน :

๑) รศ.นพ.เต็มศักดิ์ พึ่งรัมย์

โทร. ๐๘๖-๕๕๕๖๑๑๑

๒) น.ส.นุชระพี จันทร์ช่วย

โทร. ๐๘๕-๓๒๕๘๐๔๓

๑๓.๓ สำนักพัฒนาคุณภาพบริการ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ผู้ประสานงาน

๑) นพ.ปานเทพ คณานุรักษ์

โทร. ๐๘๔-๓๐๐๑๖๕๓

๒) น.ส.นฤมล อรรถกุล

โทร. ๐๒-๑๔๑๔๑๒๕

๑๔. หน่วยงานรับผิดชอบการจัดประชุม

งานบริการวิชาการ อาคารวิจัยและสวัสดิการ ชั้น ๑ โทร ๐๒-๒๐๑ ๑๕๔๒, ๐๒-๒๐๑

๒๑๕๓ โทรสาร ๐๒-๒๐๑ ๒๖๐๓

ผู้ประสานงานในการจัดประชุม

๑. นางพรพรรณ ลิมปบุญชัย

๒. นางสาวรจนา บุญเลิศกุล

๓. นางสาวกัณฐมณี กอดแก้ว

๔. นายสุรพรรณ ตุ่มเพชร